

CO₂-Beleid

Opdrachtgever: Vereniging tot het behoud van Natuurmonumenten in Nederland

Contactpersoon: Carolien van Slijpe

Adviseur: Justin Sol
De Duurzame Adviseurs

Oktober 2020

de duurzame
adviseurs

Inhoudsopgave

1	 INLEIDING EN VERANTWOORDING	3
2	 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	4
3	 VERANTWOORDELIJKHEID DUURZAAMHEID	5
3.1	ENERGIEBELEID EN DOELSTELLINGEN	5
4	 BEREKENDE CO₂-EMISSIONS	6
5	 CO₂-REDUCERENDE MAATREGELEN	7
6	 DOELSTELLINGEN	8
6.1.1	Scope 1 Subdoelstelling gasverbruik	8
6.1.2	Scope 1 Subdoelstelling wagenpark	8
6.1.3	Scope 1 Subdoelstelling bedrijfsmiddelen	8
6.1.4	Scope 2 Subdoelstelling elektriciteitsverbruik vastgoed	9
6.1.5	Scope business travel Subdoelstelling zakelijke kilometers	9
6.1.6	Scope 1, 2 & business travel Subdoelstelling overige	9
7	 PARTICIPATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	10
7.1	INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	10
7.2	ACTIEVE DEELNAME.....	10
7.3	LOPEND INITIATIEF	10
7.3.1	Initiatief	10

1 | Inleiding en verantwoording

Natuurmonumenten levert (direct en indirect) geen producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Wel wil Natuurmonumenten door het goede voorbeeld te stellen en niveau 3 te behalen op de prestatieladder in de toekomst bij hun aanbestedingen deze eis stellen aan hun aannemers. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers en aannemers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de organisatie.

B. CO₂-reductie

De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt het beleid voor CO₂-reductie samengevat. Onder andere wordt er een beschrijving van de organisatie gegeven, worden berekende emissies weergegeven. Ook zullen de maatregelen, doelstellingen en voortgang behandeld worden, evenals de participatie aan sector- en keteninitiatieven.

2 | Beschrijving van de organisatie

Natuurmonumenten is de vereniging voor mensen met hart voor de natuur. Natuurmonumenten geeft de natuur in Nederland de ruimte. Zo beschermen zij natuurgebieden, waardevolle landschappen en cultureel erfgoed. Zo blijft onze natuur behouden en kunnen we hier met zijn allen nog eeuwenlang van blijven genieten.

Natuurmonumenten is een vereniging waarin iedereen een stem heeft. Er zijn regionale ledencommissies die het contact onderhouden met de leden. De commissieleden van alle regio's vormen samen de ledenraad. Deze raad zorgt ervoor dat de stem van de leden doorklinkt in de koers van de vereniging. De ledenraad stelt de hoofdlijnen van het beleid vast, keurt het jaarverslag goed en benoemt de bestuursleden. De ledenvertegenwoordigers zijn goed op de hoogte van het beleid en zijn actief op zoek naar meningen en wensen van de leden in hun regio. Daarvoor organiseren ze ledenbijeenkomsten.

Het bestuur bestaat uit een door de ledenraad te bepalen aantal van tenminste zeven en ten hoogste elf leden. Het bestuur van Natuurmonumenten is eindverantwoordelijk voor het gevoerde beleid. Het bestuur komt ongeveer zesmaal per jaar bij elkaar om de hoofdlijnen van het beleid te bespreken op het gebied van natuurbeheer en natuurbeleid, het zijn van een beweging, financiën, verenigingszaken, communicatie en marketing en public affairs. De voorzitter van het bestuur zit ook de vergaderingen van de ledenraad voor. Het bestuur houdt toezicht op de directie en benoemt de directie.

De directie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en geeft leiding aan de organisatie. De directieleden worden benoemd door het bestuur en leggen verantwoording aan hen af. Er zijn drie directeuren: de algemene directeur, directeur natuurbeheer en directeur financiën en bedrijfsvoering.

In onderstaand organogram wordt een beeld gegeven van de organisatie van Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland:

3 | Verantwoordelijkheid duurzaamheid

3.1 Energiebeleid en doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie. Concreet is de doelstelling om in 2025 29% minder CO₂ in scope 1 en 1% minder CO₂ in de scope business travel uit te stoten.

4 | Berekende CO₂-emissies

Tabel M1. Overzicht jaarlijkse CO ₂ -emissies Natuurmonumenten 2019				
Type emissiestroom scope 1	Aantal	Eenheid	Conversiefactor (g CO ₂ per eenheid)	Uitstoot (ton CO ₂)
Gas	224190	m ³	1,039	232,9
Propaan	26028	liter	1,725	44,9
Brandstofverbruik wagenpark (diesel)	91666	liter	3,230	296,1
Brandstofverbruik wagenpark (benzine)	64227	liter	2,740	176,0
Brandstofverbruik wagenpark (LPG)	6737	liter	1,806	12,2
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel)	195865	liter	3,230	632,6
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (benzine)	1598	liter	2,740	4,4
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (LPG)	39	liter	1,806	0,1
Smeermiddelen	186	liter	3,035	0,6
Pellets uit (droge) industrie reststroom (NL)	27100	liter	0,556	15,1
Houtblokken (NL)	49500	kg	0,077	3,8
Totaal scope 1				1.419
Type emissiestroom scope 2	Aantal	Eenheid	Conversiefactor (g CO ₂ per eenheid)	Uitstoot (ton CO ₂)
Nederlandse groene stroom	1982257	kWh	0,000	-
Electriciteitsverbruik auto's	7174	kWh	0,556	4,0
Bus	3713	km	0,140	0,5
Tram	112	km	0,066	0,0
Metro	286	km	0,074	0,0
Trein (trein type onbekend)	10596960	km	0,006	63,6
Greenwheels-huurauto	53658	km	0,195	10,5
Zakelijk vervoer (gedeclareerde kilometers)	2186373	km	0,195	426,3
Vliegreizen <700 km	19691	km	0,297	5,8
Vliegreizen 700-2500 km	15861	km	0,200	3,2
Vliegreizen >2500 km	29676	km	0,147	4,4
Totaal scope 2				518
Totale emissies scope 1 & 2				1.937

5 | CO₂-reducerende maatregelen

Reduceren gasverbruik	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in ton CO ₂
Tussenmeters plaatsen	0%	0%	0,00
Klimaatstallate opnieuw in laten stellen	2%	0%	4,66
Warmtepomp in plaats van HR Ketel	4%	0%	9,32
Totaal	6%	1%	13,98

Reduceren uitstoot wagenpark	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in ton CO ₂
Inko opbeleid schrijven (vise wagenpark/ elektrisch)	0%	0%	0,00
Stimuleren carpooling (vervoersapp)	0%	0%	0,00
Bijhouden verbruik en kilometerstanden per auto (ook elektrisch laden)	1%	0%	4,84
Maandelijkse controle bandenspanning	2%	1%	9,68
Toepassen van biodiesel uit afgeverkte olien (HVO 100 Neste MY)	71%	18%	344,77
Terugkoppeling rijsedra mede werkers (doelen stellen, mogelijk belonen bij minder km)	5%	1%	24,21
Plaatsen van laaddalen voor elektrische auto's	0%	0%	0,00
Totaal op brandstofverbruik	79%	20%	383,51

Reduceren uitstoot bedrijfsmiddelen	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in ton CO ₂
Snelheidsbeugener op dienstauto's instellen	2%	1%	12,74
Toepassen van biodiesel uit afgeverkte olien (HVO-100 Neste MY) (veerdiensten)	26%	8%	163,30
Onderzoek elektrisch varen veerdiensten	0%	0%	0,00
Cursus 'Het Nieuwe Draaien'	5%	2%	31,85
Gebruik van Aspen benzine voor gereedschappen	0%	0%	0,00
Toepassen van elektrische gereedschappen	2%	1%	15,77
Totaal op brandstofverbruik	35%	12%	223,66

SCOPE 2	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in ton CO ₂
Reduceren elektriciteitsverbruik vastgoed			
LED verlichting toepassen bij vervangen reguliere verlichting	2%	0%	0,00
Plaatsen van zonnepanelen	0%	0%	0,00
Nood/ vluchtwegverlichting vervangen voor LED armaturen	1%	0%	0,00
Plaatsen van Bewegingssensoren in kantoren	2%	0%	0,00
Totaal op elektraverbruik	5%	0%	0,00

Business travel	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in ton CO ₂
Reduceren zakelijke kilometers			
Toepassen van video en-of teleconferencing (Beperk onnodige bewegingen)	1%	0%	5,01
Meer thuiswerken	2%	1%	10,02
Inzetten (elektrische) deelfietsen/ mountabikes voor kort vervoer	1%	0%	5,01
Introduceren van fietsplan	1%	0%	5,01
Stimuleren gebruik OV	2%	0%	8,01
Totaal op elektraverbruik	7%	2%	33,06

OVERIG	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in ton CO ₂
Organisatorische maatregelen			
Toolbox en/of presentatie CO ₂ beleid	0%	0%	0,00
Inbreng medewerkers stimuleren	0%	0%	0,00
Totaal op elektraverbruik	0%	0%	0,00

6 | Doelstellingen

De organisatie heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

Scope 1 en 2 doelstelling Natuurmonumenten
Natuurmonumenten wil in 2025 ten opzichte van 2019 30% minder CO ₂ uitstoten

Bovengenoemde doelstellingen zijn absoluut. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2025 als volgt:

Scope 1: 29% reductie in 2025 ten opzichte van 2019

Scope business travel: 1% reductie in 2025 ten opzichte van 2019

Energiedoelstelling
Natuurmonumenten wil jaarlijks haar energieverbruik met 1% reduceren.

6.1.1 Scope 1 | Subdoelstelling gasverbruik

Om het gasverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnventariseerd die op de organisatie van toepassing zijn. Dit is geschat op circa 1% in de stroom gasverbruik. Deze reductie wordt gemonitord aan de hand van het aantal graaddagen. De maatregelen die worden ingezet voor deze subdoelstelling zijn;

- Het plaatsen van tussenmeters om zo te zien waar de verbruiken vandaan komen in deelpanden.
- De klimaatinstallaties opnieuw in laten stellen om hiermee een reductie van circa 2% te realiseren.
- Onderzoeken waar in de toekomst warmtepompen toegepast kunnen worden.

6.1.2 Scope 1 | Subdoelstelling wagenpark

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof kan worden bespaard met de bedrijfsauto's. Dit is ingeschat op circa 79% in de stroom wagenpark.

De maatregelen die worden ingezet voor deze subdoelstelling zijn;

- Inkoopbeleid schrijven (visie wagenpark/ elektrisch)
- Stimuleren carpooling (vervoersapp)
- Bijhouden verbruik en kilometerstanden per auto (ook elektrisch laden)
- Maandelijkse controle bandenspanning
- Terugkoppeling rijgedrag medewerkers (doelen stellen, mogelijk belonen bij minder km)
- Plaatsen van laadpalen voor elektrische auto's
- Toepassen van biodiesel uit afgewerkte oliën (HVO 100 bijvoorbeeld NESTE MY)

6.1.3 Scope 1 | Subdoelstelling bedrijfsmiddelen

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof kan worden bespaard met op de bedrijfsmiddelen. Dit is ingeschat op circa 35% in de stroom bedrijfsmiddelen.

De maatregelen die worden ingezet voor deze subdoelstelling zijn;

- Snelheidsbegrenzer op dienstauto's instellen

- Toepassen van biodiesel uit afgewerkte oliën (HVO-100 bijvoorbeeld voor Neste MY voor veerdiensten)
- Onderzoek elektrisch varen veerdiensten
- Cursus 'Het Nieuwe Draaien'
- Onderzoek naar voordelen van gebruik van Aspen benzine voor gereedschappen
- Toepassen van elektrische gereedschappen

6.1.4 Scope 2 | Subdoelstelling elektriciteitsverbruik vastgoed

Om de scope 2 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel elektriciteit kan worden bespaard op het vastgoed. Dit is ingeschat op circa 5% in de stroom vastgoed.

De maatregelen die worden ingezet voor deze subdoelstelling zijn;

- LED verlichting toepassen bij vervangen reguliere verlichting
- Plaatsen van zonnepanelen
- Nood/ vluchtwegverlichting vervangen voor LED armaturen
- Plaatsen van bewegingssensoren in kantoren

6.1.5 Scope business travel | Subdoelstelling zakelijke kilometers

Om de doelstelling in de scope business travel te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel er gereduceerd kan worden op de zakelijke kilometers. Dit is ingeschat op circa 7% in de stroom zakelijke kilometers.

De maatregelen die worden ingezet voor deze subdoelstelling zijn;

- Toepassen van video en-of teleconferencing (beperk onnodige bewegingen)
- Meer thuiswerken
- Inzetten (elektrische) deelfietsen/ mountainbikes voor kort vervoer
- Introduceren van fietsplan
- Stimuleren gebruik OV

6.1.6 Scope 1, 2 & business travel | Subdoelstelling overige

Overige maatregelen die Natuurmonumenten wil introduceren om de bewustwording onder medewerkers en vrijwilligers te vergroten zijn;

- Presentatie CO2 beleid
- Inbreng medewerkers stimuleren

7 | Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. De organisatie dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

7.1 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn voor Natuurmonumenten is de website van de SKAO geraadpleegd (https://www.skao.nl/initiatieven_programma). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's te vinden. Eventuele geschikte initiatieven zijn besproken met de projectleider en met het management. Aangezien Natuurmonumenten aan meerdere initiatieven deelneemt is dit alleen ter inspiratie geraadpleegd.

Jaarlijks wordt er door de projectleider en het Management geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog steeds als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing kunnen zijn.

7.2 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven en overheden informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm van de SKAO om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van de organisatie in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname.

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor de organisatie (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

7.3 Lopend initiatief

7.3.1 Initiatief

Door de organisatie wordt deelgenomen aan het diverse initiatieven. Deze initiatieven richten zich op *duurzaamheid, het inspireren van de deelnemers, het vergroten van kennis over CO₂-reductiemogelijkheden en het vergroten van een duurzaam netwerk*. Om deze deelnames te bewijzen worden de volgende documenten bewaard:

- Verslagen werkgroepen
- Verslagen bijeenkomsten

Hieronder wordt de begroting beschreven voor het jaar 2020:

Initiatief	Type bijdrage	Jaarlijks bedrag	Bewijslast
SKAO	Kennis, ervaringen, ideeën	€ 1.480, -	Website
Nederland CO ₂ Neutraal	Kennis, ervaringen, ideeën	€ 1.250, -	Website/ notulen
Totale kosten participaties		€ 2.730, -	

Bovenstaande deelnames worden jaarlijks geëvalueerd en besproken met het verantwoordelijke afdelingshoofd. Tevens wordt hierbij het jaarlijkse budget geaccordeerd.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gedeelde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

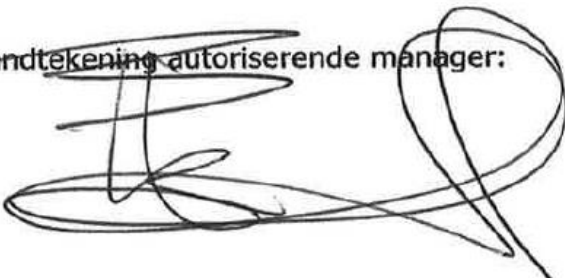
Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Natuurmonumenten.

Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Justin Sol, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO ₂ -Beleid
Datum:	21-10-2020
Versie:	1.3
Verantwoordelijke manager:	Carolien van Slijpe

~~Handtekening autoriserende manager:~~

C/M v/d Burg
17/11/2020